

Per sobre de la mitjana (La bona escola catalana)

Dij, 28/02/2013 per Carles Armengol

[Vent de cara](#)

L'escola del país no està pas per sota de la "mitjana" i mereix la confiança de la societat al servei de la qual treballa. Crec que cal dir-ho, més enllà de l'autocrítica i la voluntat de millora constant que el món educatiu ha de tenir. L'ensenyament a Catalunya mereix també un més alt nivell d'autoestima.

Per això he fet aquest article publicat avui a un mitjà d'informació general, com ho és El Punt Avui, amb el títol de "[La bona escola catalana](#)":

Estem a les portes d'un nou procés de preinscripció escolar. Els pares i mares -incloent-hi els dels 80.000 infants que s'incorporaran per primer cop al sistema educatiu- poden estar ben tranquils. La immensa majoria obtindrà plaça en una bona escola, tot i que l'afirmació pugui sorprendre a qui recordi els sovintejats titulars sobre resultats escolars en rànquings internacionals o afirmacions catastrofistes d'opinadors, tertulians o d'algun desenganyat de l'ofici.

L'escola catalana és una xarxa de centres que acull més d'un milió i mig d'alumnes i dona feina a més de 100.000 docents i personal d'administració i serveis. Per escola catalana cal entendre principalment la que constitueix el Servei d'Educació de Catalunya: una xarxa plural de centres de titularitat pública o privada que proveeix el servei d'interès públic de l'educació en els nivells no universitaris. Centres que, des dels seus caràcters propis, representen una oferta diversa i possibiliten, en la majoria dels casos, la lliure elecció de les famílies. Juntament amb els centres ordinaris, cal recordar també l'excel·lent tasca de les escoles rurals o les d'educació especial.

L'escola catalana pot ser qualificada de bona per molts motius. El primer, i potser el més sorprenent per a bona part de l'opinió pública, són els ja esmentats resultats acadèmics. Hi ha molt a millorar en aquest sentit, però els resultats de les nostres escoles no són pas dolents, encara menys si tenim present el context en què s'obtenen.

La democratització de l'ensenyament i la seva universalització són un fet ben recent si l'analitzem des d'una perspectiva europea. Fins a la llei de 1970 no es va establir l'escolarització obligatòria i gratuïta fins als 14 anys. Abans, era del tot normal que molts estudiants abandonessin l'escola als 12. De fet, no és fins a la democràcia i els Pactes de La Moncloa de 1979 que es comencen a disposar els recursos econòmics per fer efectiva aquesta escolarització fins als 14 anys. I no és fins a la blasmada Logse de 1990 que s'estableix l'escolaritat obligatòria fins als 16. Són períodes curts de temps pel que fa a l'evolució d'un sistema.

Els resultats dels nostres alumnes de 15 anys sovint es comparen amb els d'alumnes de sistemes educatius més madurs i desenvolupats, així com de societats amb nivells de qualificació més alts, de tal manera que arrenquem amb desavantatge. A més, les proves PISA, que són la referència més usual, s'orienten a les competències més que no pas als coneixements, i el nostre model curricular

-encara menys la pràctica educativa a les escoles- no ha adoptat de manera generalitzada el model competencial. El fet, tot i que sovint passa desapercebut per una mala lectura dels resultats, és que el nivell del nostre alumnat està millorant en aquestes avaluacions.

Més enllà dels resultats acadèmics, l'escola catalana ha assolit altres èxits molt significatius. L'acollida i la integració d'un contingent immigratori excepcional en un període de només deu anys és una fita que pot mostrar amb orgull i que resisteix totes les comparacions. Tret d'incidents aïllats, els nivells de cohesió social i convivència són molt bons. El caràcter fortament inclusiu de l'escola catalana es manifesta també en l'atenció des de l'escola ordinària d'un percentatge molt alt d'alumnat amb necessitats educatives especials.

L'FP és una altra cara de l'èxit. El creixement de la demanda, el bon comportament ocupacional dels graduats i la capacitat d'innovació de l'oferta fan que tot estigma pejoratiu sobre aquesta opció educativa sigui quelcom anacrònic, propi de gent mal informada o que parla de quan ella anava a l'escola, ja en temps pretèrits.

Podem estar tranquils, doncs, amb l'escola catalana. Però no hi ha marge per al cofoisme. L'escola és una institució al nivell de la seva societat; però, com que socialment i culturalment aspirem a més, encara volem una escola millor, que no sorgirà de cap gran reforma. La millora contínua de cada centre, amb el compromís de tots i el suport efectiu de l'entorn, començant per les famílies.